

ZBIERKA  ZÁKONOV  
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1997

Vyhlásené: 12.03.1997

Časová verzia predpisu účinná od: 12.03.1997

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

71

**OZNÁMENIE**

**Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky**

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 22. októbra 1996 bola v Bratislave podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Kanady o spolupráci pri mierovom využívaní jadrovej energie. Dohoda nadobudla platnosť dňom podpisu, t. j. 22. októbra 1996, na základe článku XII ods.1.

## **DOHODA medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Kanady o spolupráci pri mierovom využívaní jadrovej energie**

Vláda Slovenskej republiky a vláda Kanady (ďalej len „zmluvné strany“),

želajúc si upevniť priateľské vzťahy, ktoré existujú medzi zmluvnými stranami,

vedomé si výhod efektívnej spolupráce pri mierovom využívaní jadrovej energie,

berúc do úvahy, že Slovenská republika a Kanada sú štáty bez jadrových zbraní a sú zmluvnými stranami Zmluvy o nešírení jadrových zbraní podpísanej v Londýne, Moskve a vo Washingtone 1. júla 1968 (ďalej len „zmluva“) a ako také sa zaviazali, že nebudú vyrábať, ani iným spôsobom získavať jadrové zbrane ani iné jadrové výbušné zariadenia a že každá zo zmluvných strán uzavrela s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (ďalej iba „MAAE“) Dohodu o uplatňovaní záruk vo vzťahu k zmluve,

zdôrazňujúc ďalej, že zmluvné strany zmluvy sa zaviazali pomáhať pri čo možno najúplnejšej výmene jadrových materiálov, materiálov, zariadení a vedeckých a technologických informácií na mierové využitie jadrovej energie a majú právo podieľať sa na takej výmene a že zmluvné strany zmluvy, ktoré majú na to predpoklady, môžu taktiež spolupracovať s cieľom ďalej rozvíjať využívanie jadrovej energie na mierové účely,

zamýšľajúc z toho dôvodu spolupracovať na mierovom využívaní jadrovej energie,

dohodli sa takto:

### **Článok I**

Na účely výkladu a vykonávania tejto dohody

- a) „systémom záruk Agentúry“ sa rozumie systém záruk ustanovený v dokumente MAAE INFCIRC/66Rev 2, ako aj v ďalších dodatkoch dokumentu, ktoré zmluvné strany prijali,
- b) „príslušným vládnym orgánom“ sa rozumie v Slovenskej republike Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky a v Kanade Úrad pre kontrolu jadrovej energie,
- c) „zariadením“ sa rozumie ktorékoľvek zo zariadení uvedených v prílohe B tejto dohody,
- d) „materiálom“ sa rozumie ktorýkoľvek z materiálov uvedených v prílohe C tejto dohody,
- e) „jadrovým materiálom“ sa rozumie ktorýkoľvek zo zdrojových alebo zo špeciálnych štiepných materiálov, ako sú definované v článku XX Štatútu MAAE, ktorý tvorí prílohu D tejto dohody. Každé rozhodnutie Rady guvernérov MAAE v zmysle článku XX Štatútu Agentúry o zmene zoznamu materiálov považovaných za „zdrojové materiály“ alebo za „špeciálne štiepne materiály“ nadobudne platnosť v zmysle tejto dohody iba vtedy, keď sa zmluvné strany tejto dohody navzájom písomne informovali o prijatí tohto dodatku,
- f) „osobami“ sa rozumejú vo vzťahu k Slovenskej republike akékoľvek fyzické osoby alebo právnické osoby podliehajúce vnútroštátnemu právnemu poriadku zmluvnej strany; vo vzťahu ku Kanade firmy, korporácie, spoločnosti, obchodné spoločnosti, združenia a iné súkromné alebo štátne subjekty a
- g) „technológiou“ sa rozumejú technické údaje, ktoré zmluvná strana, ktorá tieto údaje poskytuje, označí vopred, pred prevodom a po konzultácii s prijímajúcou zmluvnou stranou, za významné z hľadiska ich nešírenia a dôležité pre návrh, výrobu, prevádzku alebo pre údržbu zariadení, alebo pre spracovanie jadrového materiálu alebo materiálu, a zahŕňa, bez toho, aby bola na ne obmedzená, technické výkresy, fotografické negatívy a kópie, záznamy, konštrukčné údaje a technicko-prevádzkové príručky a nezahŕňa údaje prístupné verejnosti.

## Článok II

Zamýšľaná spolupráca na základe tejto dohody sa vzťahuje na využitie, vývoj a aplikáciu jadrovej energie na mierové účely a môže zahŕňať medziiným

- a) poskytovanie informácií vrátane technológie, ktoré sa týkajú
  - i) výskumu a vývoja,
  - ii) zdravia, jadrovej bezpečnosti, protihavarijného plánovania a ochrany životného prostredia,
  - iii) zariadenia (vrátane dodávky projektov, výkresov a špecifikácií),
  - iv) použitia jadrových materiálov, materiálov a zariadenia (vrátane výrobných postupov a špecifikácií),
  - v) jadrového paliva a odpadu z jadrového paliva vrátane využitia, manipulácie, prepravy, skladovania a ukladania

a prevodu patentových a ďalších vlastníckych práv týkajúcich sa týchto informácií,

- b) dodávku jadrového materiálu, materiálu a zariadenia,
- c) realizáciu programov výskumu a vývoja, ako aj navrhovania a uplatnenia jadrovej energie v oblastiach, ako je poľnohospodárstvo, priemysel, medicína a výroba elektrickej energie a tepla,
- d) priemyselnú spoluprácu osôb v Slovenskej republike a Kanade,
- e) technické školenia a s tým súvisiaci prístup k zariadeniu a jeho využívaniu,
- f) poskytovanie technickej pomoci a služieb vrátane výmeny odborníkov a špecialistov a
- g) prieskum a rozvoj zdrojov uránu.

## Článok III

1. Zmluvné strany sa zaväzujú podporovať a uľahčovať spoluprácu osôb podliehajúcich vnútroštátnemu právnemu poriadku zmluvných strán vo veciach upravených touto dohodou.
2. Za podmienok ustanovených touto dohodou môžu osoby podliehajúce vnútroštátnemu právnemu poriadku jednej zmluvnej strany poskytovať osobám podliehajúcim vnútroštátnemu právnemu poriadku druhej zmluvnej strany jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológiu a takisto ich môžu prijímať na obchodnom alebo na inom základe, na ktorom sa zúčastnené osoby dohodli.
3. Za podmienok ustanovených touto dohodou môžu osoby podliehajúce vnútroštátnemu právnemu poriadku jednej zmluvnej strany poskytovať osobám podliehajúcim vnútroštátnemu právnemu poriadku druhej zmluvnej strany technické školenie v oblasti uplatnenia jadrovej energie na mierové účely na obchodnom alebo na inom základe, na ktorom sa zúčastnené osoby dohodli.
4. Zmluvné strany sa budú usilovať zabezpečiť výmenu expertov, technikov a špecialistov zapojených do činností súvisiacich s predmetom úpravy tejto dohody.
5. Zmluvné strany sa zaväzujú prijať všetky opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie dôvernosti informácií vrátane obchodných a priemyselných tajomstiev odovzdávaných medzi osobami podliehajúcimi vnútroštátnemu právnemu poriadku jednej zo zmluvných strán.
6. Zmluvné strany môžu v súlade so spoločne ustanovenými predpokladmi a podmienkami spolupracovať v oblasti bezpečnosti a dozorných aspektov výroby jadrovej energie vrátane a) výmeny informácií a b) technickej spolupráce a školenia personálu.
7. Zmluvné strany sa zaväzujú, že nebudú využívať ustanovenia tejto dohody s cieľom získať obchodnú výhodu alebo zasahovať do obchodných vzťahov druhej zmluvnej strany.
8. Spolupráca zamýšľaná touto dohodou musí byť v súlade so zákonmi, predpismi a politikou platnými v Slovenskej republike a Kanade.

#### Článok IV

1. Jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológie uvedené v prílohe A tejto dohody podliehajú ustanoveniam tejto dohody, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
2. Iné položky ako uvedené v odseku 1 tohto článku budú podliehať ustanoveniam tejto dohody, pokiaľ sa tak zmluvné strany písomne dohodli.
3. Príslušné vládne orgány ustanovia spôsob oznámenia a ďalšie organizačné postupy potrebné na vykonávanie tohto a ďalších ustanovení tohto článku.

#### Článok V

Na prevod akéhokoľvek jadrového materiálu, materiálu, zariadenia alebo technológie podliehajúcich ustanoveniam tejto dohody tretej strane, mimo územia zmluvných strán tejto dohody, musí odovzdávajúca zmluvná strana vopred získať písomný súhlas druhej zmluvnej strany. Zmluvné strany môžu uzavrieť dohodu s cieľom uľahčiť vykonávanie tohto ustanovenia.

#### Článok VI

Na obohatenie akéhokoľvek jadrového materiálu podliehajúceho ustanoveniam tejto dohody izotopom uránu-235 na dvadsať (20) a viac percent alebo na jeho prepracovanie obe zmluvné strany poskytnú písomný súhlas vopred. V takom súhlase sa zároveň ustanovia podmienky, za ktorých sa môže vzniknuté plutónium alebo urán obohatený na dvadsať (20) alebo na viac percent skladovať a používať. Zmluvné strany môžu uzavrieť dohodu s cieľom uľahčiť vykonávanie tohto ustanovenia.

#### Článok VII

1. Jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológia podliehajúce tejto dohode sa nesmú použiť na výrobu alebo na získanie jadrových zbraní alebo iných jadrových výbušných zariadení.
2. Vo vzťahu k jadrovému materiálu sa bude plnenie záväzku podľa odseku 1 tohto článku overovať v zmysle Dohody o zárukách, ktorú každá zmluvná strana uzavrela s MAAE na základe zmluvy. Pokiaľ však z akéhokoľvek dôvodu alebo kedykoľvek MAAE nevykonáva oprávnenia týkajúce sa záruk na území zmluvnej strany, uzavrie táto zmluvná strana bezodkladne s druhou zmluvnou stranou dohodu o zavedení takých záruk alebo takého systému záruk, ktorý bude zodpovedať zásadám a postupom systému záruk MAAE, a zabezpečí uplatnenie záruk pre všetky položky podliehajúce tejto dohode.

#### Článok VIII

##### **1. Jadrový materiál podlieha tejto dohode do doby, pokiaľ**

- a) sa nerozhodne, že sa buď už nedá použiť, alebo že sa nedá prakticky prepracovať do stavu, v ktorom sa dá použiť na akúkoľvek jadrovú činnosť významnú z hľadiska záruk uvedených v článku VII tejto dohody. Obe zmluvné strany sa zavazujú prijať rozhodnutie MAAE uskutočnené v súlade s ustanoveniami o skončení záruk obsiahnutých v príslušnej dohode o zárukách, ktorej je MAAE zmluvnou stranou,
  - b) sa neprevedie tretej strane v súlade s ustanoveniami článku V tejto dohody alebo
  - c) sa zmluvné strany nedohodnú inak.
2. Materiál a zariadenie podlieha tejto dohode, pokiaľ
    - a) sa neprevedie tretej strane v súlade s ustanoveniami článku V tejto dohody alebo
    - b) sa zmluvné strany nedohodnú inak.
  3. Technológia podlieha ustanoveniam tejto dohody, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

#### Článok IX

1. Každá zmluvná strana prijme opatrenia v rozsahu zodpovedajúcom stanovenému ohrozeniu, ktoré z času na čas prevláda, na zaistenie fyzickej ochrany jadrového materiálu podliehajúceho

tejto dohode a bude dodržiavať úroveň fyzickej ochrany minimálne v rozsahu uvedenom v prílohe E tejto dohody.

2. Zmluvné strany na základe žiadosti ktorejkoľvek z nich prerokujú otázky týkajúce sa fyzickej ochrany jadrového materiálu, materiálu, zariadenia alebo technológie podliehajúcich tejto dohode vrátane otázok týkajúcich sa fyzickej ochrany počas medzinárodnej prepravy.

#### **Článok X**

1. Zmluvné strany na základe žiadosti ktorejkoľvek z nich uskutočnia konzultácie na zabezpečenie účinného plnenia záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody. Na žiadosť zmluvných strán môže byť k takým konzultáciám prizvaná MAAE.
2. Na zabezpečenie účinnej realizácie tejto dohody príslušné vládne orgány ustanovia organizačné opatrenia realizované na základe vykonávacieho protokolu. Konzultácie sa budú organizovať raz ročne a na žiadosť jednej zo zmluvných strán sa konzultácie môžu uskutočniť v náhradnom termíne. Konzultácie môžu prebiehať aj písomnou formou.
3. Na základe žiadosti jednej zmluvnej strany ju bude druhá zmluvná strana informovať o záveroch najnovšej správy MAAE spracovanej touto organizáciou v rámci jej overovacej činnosti vykonávanej na území prvej zmluvnej strany a týkajúcej sa jadrového materiálu podliehajúceho tejto dohode.

#### **Článok XI**

V prípade, že sa spor týkajúci sa výkladu a vykonávania tejto dohody rokovaním zmluvných strán alebo iným spôsobom dohodnutým zmluvnými stranami neurovná, postúpi sa spor na žiadosť jednej zo zmluvných strán rozhodcovskému súdu, ktorý sa bude skladať z troch rozhodcov. Každá zmluvná strana vymenuje jedného rozhodcu. Títo dvaja rozhodcovia zvolia občana tretieho štátu, ktorý bude vymenovaný za predsedu. V prípade, že jedna zo zmluvných strán nevymenuje rozhodcu v lehote tridsiatich (30) dní od žiadosti o rozhodnutie sporu, môže druhá zmluvná strana požiadať predsedu Medzinárodného súdneho dvora, aby vymenoval rozhodcu za tú zmluvnú stranu, ktorá tak neurobila. Pokiaľ v lehote tridsiatich (30) dní od ustanovenia alebo od vymenovania rozhodcov obidvoma zmluvnými stranami nebude zvolený tretí rozhodca, môže každá zo zmluvných strán požiadať o jeho vymenovanie predsedu Medzinárodného súdneho dvora. Rozhodcovský súd je uznášaniaschopný, ak je prítomná väčšina jeho členov. Všetky rozhodnutia musia byť prijaté väčšinou hlasov všetkých členov rozhodcovského súdu. Procesné pravidlá rozhodcovského konania ustanoví rozhodcovský súd. Rozhodnutia tohto súdu sú pre obidve zmluvné strany záväzné a musia byť nimi vykonané. Odmena rozhodcov sa určí rovnako ako v prípade sudcov ad hoc Medzinárodného súdneho dvora.

#### **Článok XII**

1. Táto dohoda nadobudne platnosť dňom podpisu obidvoma zmluvnými stranami.
2. Táto dohoda sa môže meniť kedykoľvek na základe písomnej dohody zmluvných strán. Všetky zmeny a doplnky tejto dohody nadobúdajú platnosť spôsobom uvedeným v odseku 1 tohto článku.
3. Prílohy A, B, C, D a E sú súčasťou tejto dohody a môžu sa meniť písomnou dohodou zmluvných strán.
4. Táto dohoda sa uzatvára na dobu desiatich (10) rokov. Jej platnosť sa bude automaticky predlžovať vždy na ďalších päť (5) rokov, pokiaľ ju jedna zo zmluvných strán písomne nevytvorí najneskôr šesť (6) mesiacov pred uplynutím doby jej platnosti.
5. Bez ohľadu na skončenie platnosti tejto dohody záväzky uvedené v článku III ods. 5 a v článkoch IV, V, VI, VII, VIII, IX, X a XI tejto dohody zostávajú v platnosti, pokiaľ akýkoľvek jadrový materiál, materiál, zariadenie alebo technológie podliehajúce tejto dohode zostanú na území štátu príslušnej zmluvnej strany alebo kdekoľvek pod jej kontrolou, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú, že taký jadrový materiál, materiál, zariadenie alebo technológie sa už nedajú použiť na žiadnu jadrovú činnosť významnú z hľadiska záruk.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení svojimi vládami, podpísali túto dohodu.

Dané v Bratislave 22. októbra 1996 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom, anglickom a francúzskom jazyku, pričom všetky tri znenia majú rovnakú platnosť.

**Za vládu**

**Slovenskej republiky:**

**Jozef Mišák v. r.**

**Za vládu**

**Kanady:**

**Alain Dudoit v. r.**

**PRÍLOHA A****Jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológie,  
ktoré sú predmetom dohody**

- i) Jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológie, ktoré sa prevedú z územia štátu jednej zmluvnej strany na územie štátu druhej zmluvnej strany priamo alebo prostredníctvom tretích strán.
- ii) Materiál a jadrový materiál, ktorý sa vyrába alebo spracováva na základe alebo s použitím akéhokoľvek zariadenia, ktoré je predmetom tejto dohody.
- iii) Jadrový materiál, ktorý sa vyrába alebo spracováva na základe alebo s použitím akéhokoľvek jadrového materiálu alebo materiálu, ktorý je predmetom tejto dohody.
- iv) Zariadenie, ktoré preberajúca zmluvná strana alebo dodávajúca zmluvná strana po konzultácii s preberajúcou zmluvnou stranou označila za zariadenie, ktoré je určené, konštruované alebo prevádzkované na základe alebo s použitím uvedenej technológie alebo s použitím technických údajov odvodených z uvedeného zariadenia.

Bez ohľadu na uvedené obmedzenia všeobecného charakteru patrí sem zariadenie, ktoré spĺňa tieto tri kritériá:

- a) je rovnakého typu ako zariadenie uvedené v odseku i) (t. j. jeho dizajn, konštrukcia alebo prevádzkové procesy sú v podstate založené na rovnakých alebo na podobných fyzikálnych alebo chemických procesoch, ktoré písomne odsúhlasili zmluvné strany pred prevodom zariadenia uvedeného v odseku i)),
- b) takto ho určila preberajúca zmluvná strana alebo dodávajúca zmluvná strana po konzultácii s preberajúcou zmluvnou stranou a
- c) jeho prvá prevádzka sa začne v lokalite podliehajúcej vnútroštátnemu právnemu poriadku preberajúcej zmluvnej strany do 20 rokov odo dňa prvej prevádzky zariadenia uvedeného pod písmenom a).



**PRÍLOHA A****Jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológie,  
ktoré sú predmetom dohody**

- i) Jadrový materiál, materiál, zariadenie a technológie, ktoré sa prevedú z územia štátu jednej zmluvnej strany na územie štátu druhej zmluvnej strany priamo alebo prostredníctvom tretích strán.
- ii) Materiál a jadrový materiál, ktorý sa vyrába alebo spracováva na základe alebo s použitím akéhokoľvek zariadenia, ktoré je predmetom tejto dohody.
- iii) Jadrový materiál, ktorý sa vyrába alebo spracováva na základe alebo s použitím akéhokoľvek jadrového materiálu alebo materiálu, ktorý je predmetom tejto dohody.
- iv) Zariadenie, ktoré preberajúca zmluvná strana alebo dodávajúca zmluvná strana po konzultácii s preberajúcou zmluvnou stranou označila za zariadenie, ktoré je určené, konštruované alebo prevádzkované na základe alebo s použitím uvedenej technológie alebo s použitím technických údajov odvodených z uvedeného zariadenia.

Bez ohľadu na uvedené obmedzenia všeobecného charakteru patrí sem zariadenie, ktoré spĺňa tieto tri kritériá:

- a) je rovnakého typu ako zariadenie uvedené v odseku i) (t. j. jeho dizajn, konštrukcia alebo prevádzkové procesy sú v podstate založené na rovnakých alebo na podobných fyzikálnych alebo chemických procesoch, ktoré písomne odsúhlasili zmluvné strany pred prevodom zariadenia uvedeného v odseku i)),
- b) takto ho určila preberajúca zmluvná strana alebo dodávajúca zmluvná strana po konzultácii s preberajúcou zmluvnou stranou a
- c) jeho prvá prevádzka sa začne v lokalite podliehajúcej vnútroštátnemu právnomu poriadku preberajúcej zmluvnej strany do 20 rokov odo dňa prvej prevádzky zariadenia uvedeného pod písmenom a).

## PRÍLOHA B

### Zariadenia

1. Jadrové reaktory schopné prevádzky takým spôsobom, aby sa zachovala regulovaná samovoľne sa udržiavajúca štiepna reťazová reakcia s výnimkou reaktorov nulového výkonu, ktoré sú definované ako reaktory s projektovanou maximálnou produkčnou kapacitou plutónia neprevyšujúcou 100 gramov za rok.  
„Jadrový reaktor“ v zásade obsahuje položky, ktoré sú vo vnútri alebo priamo spojené s reaktorovou nádobou, ďalej zariadenie, ktoré reguluje výkonovú hladinu v aktívnej zóne, a komponenty, ktoré za normálnych okolností obsahujú primárne chladivo aktívnej zóny reaktora alebo s ním prichádzajú do priameho styku, alebo ho regulujú.  
Nie je zámerom vylúčiť reaktory, ktoré by boli po úprave primerane schopné produkovať podstatne viac ako 100 gramov plutónia ročne. Reaktory určené na trvalú prevádzku na významných výkonových hladinách, bez ohľadu na ich schopnosť produkovať plutónium, sa nepovažujú za „reaktory nulového výkonu“.
2. Reaktorové tlakové nádoby: kovové nádoby ako kompletne bloky alebo ich hlavné dielensky vyrábané časti, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na prijatie aktívnej zóny jadrového reaktora definovaného v odseku 1 a ktoré sú schopné odolávať prevádzkovému tlaku primárneho chladiva.  
Hlavnou, dielensky vyrábanou časťou reaktorovej tlakovej nádoby je horné veko tlakovej nádoby.
3. Vnútroreaktorové časti: oporné stĺpy a dosky pre aktívnu zónu a iné vnútorné časti nádoby, vodiace rúrky regulačných tyčí, tepelné tienenia, medzisteny, dosky mriežky aktívnej zóny, dosky difuzéra atď.
4. Stroje na zavážanie a vyberanie paliva: manipulačné zariadenie špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na zavážanie alebo na vyberanie paliva v jadrovom reaktore definovanom v odseku 1, schopné pracovať počas výkonnej prevádzky alebo používajúce technicky zložité funkcie na umiestňovanie a navádzanie, umožňujúce vykonávať komplexnú výmenu paliva pri odstavenom reaktore, keď nie je možné priamo pozorovať palivo alebo keď prístup k palivu nie je normálne možný.
5. Regulačné tyče reaktora: tyče špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na reguláciu reaktivity v jadrovom reaktore definovanom v odseku 1.  
Táto položka obsahuje okrem časti absorbujúcej neutróny aj oporné alebo závesné prvky regulačnej tyče, pokiaľ sú dodávané samostatne.
6. Tlakové rúrky reaktora: rúrky, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo vyrobené tak, aby obsahovali palivové prúty a primárne chladivo v reaktore definovanom v odseku 1 pri prevádzkovom tlaku vyššom ako 5 MPa.
7. Zirkóniové rúrky: kovové zirkónium alebo zliatiny vo forme rúrok alebo zväzkov rúrok a v množstve prevyšujúcom 500 kg/rok, špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na použitie v reaktore definovanom v odseku 1, pri ktorých je hmotnostný pomer medzi hafniom a zirkóniom menší ako 1 : 500.
8. Čerpadlá primárneho chladiva: čerpadlá špeciálne navrhnuté alebo vyrobené pre obeh primárneho chladiva pre jadrové reaktory definované v odseku 1.
9. Závody na prepracovanie ožiarených palivových elementov a zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na tento účel:  
„Závod na prepracovanie ožiarených palivových elementov“ zahŕňa zariadenia a komponenty, ktoré za normálnych okolností prichádzajú do priameho styku a priamo regulujú ožiarené palivo a hlavné technologické toky jadrových materiálov a produktov štiepenia. Do pojmu „zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na tento účel“ patria tieto položky:
  - a) stroje na sekacie ožiarených palivových elementov: diaľkovo ovládané zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na použitie v prepracovacom závode a určené na rezanie, sekacie alebo na strihanie ožiarených jadrových palivových článkov, zväzkov alebo prútov a
  - b) nádrže, bezpečné proti vzniku kritického stavu (napríklad malopriemerové, prstencovité alebo doskové nádrže), špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na použitie v definovanom prepracovacom závode, určené na rozpúšťanie ožiareného jadrového paliva a schopné odolávať horúcim, vysokokorozívnym kvapalinám, ktoré môžu byť diaľkovým spôsobom zavázané a udržiavané.

10. Závody na výrobu palivových elementov:  
„Závod na výrobu palivových elementov“ zahŕňa
- zariadenia, ktoré bežne prichádzajú do priameho styku alebo priamo spracovávajú, alebo regulujú výrobný tok jadrového materiálu, alebo
  - zariadenia, ktoré utesňujú jadrový materiál do pokrytia, a
  - celý súbor položiek na uvedené operácie, ako aj jednotlivé položky určené na akúkoľvek uvedenú operáciu a na iné postupy výroby paliva, ako je kontrola integrity neporušenosti pokrytia alebo tesnenia a konečná úprava utesneného paliva.
11. Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na separáciu izotopov uránu s výnimkou analytických prístrojov:  
„Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na separáciu izotopov uránu s výnimkou analytických prístrojov“ zahŕňajú každú z hlavných položiek zariadenia špeciálne navrhnutého alebo vyrobeného na separačný proces. Tieto položky zahŕňajú
- bariéry plynovej difúzie,
  - kryty plynových difuzérov,
  - montážne celky plynovej odstredivky korózne odolné voči UF<sub>6</sub>,
  - jednotky dýzovej separácie,
  - jednotky vírovej separácie,
  - veľké axiálne alebo odstredivé kompresory korózne odolné voči UF<sub>6</sub>,
  - špeciálne kompresorové tesnenia na také kompresory.
12. Závody na výrobu ťažkej vody:  
„Závod na výrobu ťažkej vody“ zahŕňa závod a zariadenia špeciálne navrhnuté na obohacovanie deutéria alebo jeho zlúčenín, ako aj akúkoľvek významnú časť položiek potrebných na prevádzku závodu.
13. Akékoľvek hlavné komponenty alebo komponenty uvedených položiek 1 a 12.

**PRÍLOHA B****Zariadenia**

1. Jadrové reaktory schopné prevádzky takým spôsobom, aby sa zachovala regulovaná samovoľne sa udržiavajúca štiepna reťazová reakcia s výnimkou reaktorov nulového výkonu, ktoré sú definované ako reaktory s projektovanou maximálnou produkčnou kapacitou plutónia neprevyšujúcou 100 gramov za rok.

„Jadrový reaktor“ v zásade obsahuje položky, ktoré sú vo vnútri alebo priamo spojené s reaktorovou nádobou, ďalej zariadenie, ktoré reguluje výkonovú hladinu v aktívnej zóne, a komponenty, ktoré za normálnych okolností obsahujú primárne chladivo aktívnej zóny reaktora alebo s ním prichádzajú do priameho styku, alebo ho regulujú.

Nie je zámerom vylúčiť reaktory, ktoré by boli po úprave primerane schopné produkovať podstatne viac ako 100 gramov plutónia ročne. Reaktory určené na trvalú prevádzku na významných výkonových hladinách, bez ohľadu na ich schopnosť produkovať plutónium, sa nepovažujú za „reaktory nulového výkonu“.

2. Reaktorové tlakové nádoby: kovové nádoby ako kompletne bloky alebo ich hlavné dielensky vyrábané časti, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na prijatie aktívnej zóny jadrového reaktora definovaného v odseku 1 a ktoré sú schopné odolávať prevádzkovému tlaku primárneho chladiva.

Hlavnou, dielensky vyrábanou časťou reaktorovej tlakovej nádoby je horné veko tlakovej nádoby.

3. Vnútroreaktorové časti: oporné stĺpy a dosky pre aktívnu zónu a iné vnútorné časti nádoby, vodiace rúrky regulačných tyčí, tepelné tienenia, medzisteny, dosky mriežky aktívnej zóny, dosky difuzéra atď.
4. Stroje na zavážanie a vyberanie paliva: manipulačné zariadenie špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na zavážanie alebo na vyberanie paliva v jadrovom reaktore definovanom v odseku 1, schopné pracovať počas výkonnej prevádzky alebo používajúce technicky zložité funkcie na umiestňovanie a navádzanie, umožňujúce vykonávať komplexnú výmenu paliva pri odstavenom reaktore, keď nie je možné priamo pozorovať palivo alebo keď prístup k palivu nie je normálne možný.
5. Regulačné tyče reaktora: tyče špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na reguláciu reaktivity v jadrovom reaktore definovanom v odseku 1.

Táto položka obsahuje okrem časti absorbujúcej neutróny aj oporné alebo závesné prvky regulačnej tyče, pokiaľ sú dodávané samostatne.

6. Tlakové rúrky reaktora: rúrky, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo vyrobené tak, aby obsahovali palivové prúty a primárne chladivo v reaktore definovanom v odseku 1 pri prevádzkovom tlaku vyššom ako 5 MPa.
7. Zirkóniové rúrky: kovové zirkónium alebo zliatiny vo forme rúrok alebo zväzkov rúrok a v množstve prevyšujúcom 500 kg/rok, špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na použitie v reaktore definovanom v odseku 1, pri ktorých je hmotnostný pomer medzi hafniom a zirkóniom menší ako 1 : 500.
8. Čerpadlá primárneho chladiva: čerpadlá špeciálne navrhnuté alebo vyrobené pre obeh primárneho chladiva pre jadrové reaktory definované v odseku 1.
9. Závody na prepracovanie ožiarených palivových elementov a zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na tento účel:

„Závod na prepracovanie ožiarených palivových elementov“ zahŕňa zariadenia a komponenty, ktoré za normálnych okolností prichádzajú do priameho styku a priamo regulujú

ožiarené palivo a hlavné technologické toky jadrových materiálov a produktov štiepenia. Do pojmu „zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na tento účel“ patria tieto položky:

- a) stroje na sekacie ožiarených palivových elementov: diaľkovo ovládané zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na použitie v prepracovacom závode a určené na rezanie, sekacie alebo na strihanie ožiarených jadrových palivových článkov, zväzkov alebo prútov a
- b) nádrže, bezpečné proti vzniku kritického stavu (napríklad malopriemerové, prstencovité alebo doskové nádrže), špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na použitie v definovanom prepracovacom závode, určené na rozpúšťanie ožiareného jadrového paliva a schopné odolávať horúcim, vysokokorozívnym kvapalinám, ktoré môžu byť diaľkovým spôsobom zavážané a udržiavané.

10. Závody na výrobu palivových elementov:

„Závod na výrobu palivových elementov“ zahŕňa

- a) zariadenia, ktoré bežne prichádzajú do priameho styku alebo priamo spracovávajú, alebo regulujú výrobný tok jadrového materiálu, alebo
- b) zariadenia, ktoré utesňujú jadrový materiál do pokrytia, a
- c) celý súbor položiek na uvedené operácie, ako aj jednotlivé položky určené na akúkoľvek uvedenú operáciu a na iné postupy výroby paliva, ako je kontrola integrity neporušenosti pokrytia alebo tesnenia a konečná úprava utesneného paliva.

11. Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na separáciu izotopov uránu s výnimkou analytických prístrojov:

„Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo vyrobené na separáciu izotopov uránu s výnimkou analytických prístrojov“ zahŕňajú každú z hlavných položiek zariadenia špeciálne navrhnutého alebo vyrobeného na separačný proces. Tieto položky zahŕňajú

- bariéry plynovej difúzie,
- kryty plynových difuzérov,
- montážne celky plynovej odstredivky korózne odolné voči UF<sub>6</sub>,
- jednotky dýzovej separácie,
- jednotky vírovej separácie,
- veľké axiálne alebo odstredivé kompresory korózne odolné voči UF<sub>6</sub>,
- špeciálne kompresorové tesnenia na také kompresory.

12. Závody na výrobu ľahkej vody:

„Závod na výrobu ľahkej vody“ zahŕňa závod a zariadenia špeciálne navrhnuté na obohacovanie deutéria alebo jeho zlúčenín, ako aj akúkoľvek významnú časť položiek potrebných na prevádzku závodu.

13. Akékoľvek hlavné komponenty alebo komponenty uvedených položiek 1 a 12.

**PRÍLOHA C****Materiál**

1. Deutérium a ťažká voda – Deutérium a akákoľvek jeho zlúčenina, v ktorej je pomer deutéria k vodíku vyšší ako 1 : 5000, na použitie v jadrovom reaktore definovanom v odseku 1 prílohy B v množstve prevyšujúcom 200 kg atómov deutéria v ktoromkoľvek období 12 mesiacov.
2. Grafit jadrovej čistoty – Grafit, ktorý má úroveň čistoty lepšiu ako 5 častíc na milión bórového ekvivalentu a hustotu vyššiu ako 1,50 g/cm<sup>3</sup> v množstve väčšom ako 30 ton v ktoromkoľvek období 12 mesiacov.

**PRÍLOHA C****Materiál**

1. Deutérium a ťažká voda – Deutérium a akákoľvek jeho zlúčenina, v ktorej je pomer deutéria k vodíku vyšší ako 1 : 5000, na použitie v jadrovom reaktore definovanom v odseku 1 prílohy B v množstve prevyšujúcom 200 kg atómov deutéria v ktoromkoľvek období 12 mesiacov.
2. Grafit jadrovej čistoty – Grafit, ktorý má úroveň čistoty lepšiu ako 5 častíc na milión bórového ekvivalentu a hustotu vyššiu ako 1,50 g/cm<sup>3</sup> v množstve väčšom ako 30 ton v ktoromkoľvek období 12 mesiacov.

**PRÍLOHA D****Článok XX Štatútu Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu**

Definície použité v tomto štatúte:

1. Pod pojmom „špeciálny štiepny materiál“ sa rozumie plutónium-239, urán-233, urán obohatený izotopmi 235 alebo 233, akýkoľvek materiál obsahujúci jeden alebo viacero z uvedených izotopov a iný štiepny materiál, ktorý z času na čas ustanoví Rada guvernérov. Pojem „špeciálny štiepny materiál“ však nezahŕňa zdrojový materiál.
2. Pod pojmom „urán obohatený izotopom 235 alebo 233“ sa rozumie urán obsahujúci izotopy 235 alebo 233 alebo obidva v takom množstve, že relatívny pomer súčtu týchto izotopov k izotopu 238 je väčší ako pomer izotopu 235 k izotopu 238 vyskytujúceho sa v prírode.
3. Pod pojmom „zdrojový materiál“ sa rozumie urán obsahujúci zmes izotopov vyskytujúcich sa v prírode, urán ochudobnený v izotope 235, tórium, ktorýkoľvek z uvedených izotopov vo forme kovu, zliatiny, chemickej zlúčeniny alebo koncentráty, akýkoľvek iný materiál obsahujúci jeden alebo viacero z uvedených izotopov v takej koncentrácii, ktorú z času na čas ustanoví Rada guvernérov, a také iné materiály, ktoré z času na čas ustanoví Rada guvernérov.

**Článok XX Štatútu Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu**

Definície použité v tomto štatúte:

1. Pod pojmom „špeciálny štiepny materiál“ sa rozumie plutónium-239, urán-233, urán obohatený izotopmi 235 alebo 233, akýkoľvek materiál obsahujúci jeden alebo viacero z uvedených izotopov a iný štiepny materiál, ktorý z času na čas ustanoví Rada guvernérov. Pojem „špeciálny štiepny materiál“ však nezahŕňa zdrojový materiál.
2. Pod pojmom „urán obohatený izotopom 235 alebo 233“ sa rozumie urán obsahujúci izotopy 235 alebo 233 alebo obidva v takom množstve, že relatívny pomer súčtu týchto izotopov k izotopu 238 je väčší ako pomer izotopu 235 k izotopu 238 vyskytujúcemu sa v prírode.
3. Pod pojmom „zdrojový materiál“ sa rozumie urán obsahujúci zmes izotopov vyskytujúcich sa v prírode, urán ochudobnený v izotope 235, tórium, ktorýkoľvek z uvedených izotopov vo forme kovu, zliatiny, chemickej zlúčeniny alebo koncentráta, akýkoľvek iný materiál obsahujúci jeden alebo viacero z uvedených izotopov v takej koncentrácii, ktorú z času na čas ustanoví Rada guvernérov, a také iné materiály, ktoré z času na čas ustanoví Rada guvernérov.

## PRÍLOHA E

### Dohodnuté úrovne fyzickej ochrany

Dohodnuté úrovne fyzickej ochrany, ktoré musia zaisťovať príslušné vládne orgány pri používaní, skladovaní a preprave materiálov uvedených v priloženej tabuľke, musia obsahovať minimálne tieto charakteristiky:

#### KATEGÓRIA III

Používanie a skladovanie v oblasti, do ktorej je prístup kontrolovaný.

Preprava za špeciálnych opatrení vrátane predchádzajúceho dohovoru medzi odosielateľom, príjemcom a prepravcom a predchádzajúcej dohody medzi štátmi v prípade medzinárodnej prepravy, špecifikujúcej čas, miesto a spôsob odovzdania zodpovednosti za prepravu.

#### KATEGÓRIA II

Používanie a skladovanie v chránenej oblasti, do ktorej je prístup kontrolovaný, t. j. v oblasti pod stálym dozorom stráží alebo elektronických zariadení, obklopenej fyzikálnou bariérou s obmedzeným počtom vstupov pod príslušnou kontrolou alebo v ľubovoľnej oblasti s ekvivalentnou úrovňou fyzickej ochrany.

Preprava za špeciálnych opatrení vrátane predchádzajúceho dohovoru medzi odosielateľom, príjemcom a prepravcom a predchádzajúcej dohody medzi štátmi v prípade medzinárodnej prepravy, špecifikujúcej čas, miesto a spôsob odovzdania zodpovednosti za prepravu.

#### KATEGÓRIA I

Materiály v tejto kategórii musia chrániť vysokospôľahlivé systémy proti neoprávnenému použitiu takýmto spôsobom:

Používanie a preprava vo vysoko chránenej oblasti, t. j. chránenej oblasti definovanej pre kategóriu II, do ktorej je navyše prístup obmedzený na osoby, ktorých dôveryhodnosť bola preverená, a pod dozorom stráží, ktoré sú v tesnom spojení s príslušnými zásahovými jednotkami. Cieľom špecifických opatrení je detekcia a prevencia akéhokoľvek útoku, nepovoleného vstupu alebo nepovoleného odobratia materiálu.

Preprava uskutočňovaná za špeciálnych opatrení definovaných pre prepravu materiálov kategórie II a III a okrem toho za trvalého dozoru eskorty a za podmienok, ktoré zaisťujú tesné spojenie s príslušnými zásahovými jednotkami.

## KATEGORIZÁCIA JADROVÝCH MATERIÁLOV

Materiál	Forma	Kategória I	Kategória II	Kategória III
1. Plutónium <sup>a)</sup>	neožiarené <sup>b)</sup>	2 kg a viac	menej ako 2 kg, ale viac ako 500 g	menej ako 500 g <sup>c)</sup>
2. Urán-235	neožiarený <sup>b)</sup> - urán obohatený na 20 % <sup>235</sup> U a viac	5 kg a viac	menej ako 5 kg, ale viac ako 1 kg	1 kg a menej <sup>c)</sup>
	- urán obohatený na 10 % <sup>235</sup> U a viac, ale menej ako 20 %	-	10 kg a viac	menej ako 10 kg <sup>c)</sup>
	- urán obohatený viac ako prírodný, ale menej ako 10 % <sup>235</sup> U <sup>d)</sup>	-	-	10 kg a viac
3. Urán-233	neožiarený <sup>b)</sup>	2 kg a viac	menej ako 2 kg, ale viac ako 500 g	500 g a menej <sup>c)</sup>
4. Ožiarené palivo			ochudobnený alebo prírodný urán, tórium alebo nízko obohatené palivo (menej ako 10 % štiepneho izotopu) <sup>e)</sup>	

**Vysvetlivky:**

- <sup>a)</sup> Všetko plutónium okrem plutónia s izotopickou koncentráciou presahujúcou 80 % plutónia-238.
- <sup>b)</sup> Materiál neožiarený v reaktore alebo materiál ožiarený v reaktore, ale s radiačnou úrovňou rovnou 100 rad/h alebo nižšou pri vzdialenosti jeden meter bez tienenia.
- <sup>c)</sup> Množstvá menšie ako rádiologicky významné by mali byť vyňaté.
- <sup>d)</sup> Prírodný urán, ochudobnený urán a tórium a urán obohatený na menej ako 10 % nespádajúci do kategórie III by mal byť chránený v súlade s praxou správneho hospodárenia.
- <sup>e)</sup> Ostatné palivo zaradené do kategórie I alebo II na základe pôvodného obsahu štiepneho materiálu pred ožiaraním môže byť zaradené o jednu kategóriu nižšie v prípade, že úroveň radiácie paliva presahuje 100 rad/h pri vzdialenosti jeden meter bez tienenia.

**PRÍLOHA E****Dohodnuté úrovne fyzickej ochrany**

Dohodnuté úrovne fyzickej ochrany, ktoré musia zaistiť príslušné vládne orgány pri používaní, skladovaní a preprave materiálov uvedených v priloženej tabuľke, musia obsahovať minimálne tieto charakteristiky:

**KATEGÓRIA III**

Používanie a skladovanie v oblasti, do ktorej je prístup kontrolovaný.

Preprava za špeciálnych opatrení vrátane predchádzajúceho dohovoru medzi odosielateľom, príjemcom a prepravcom a predchádzajúcej dohody medzi štátmi v prípade medzinárodnej prepravy, špecifikujúcej čas, miesto a spôsob odovzdania zodpovednosti za prepravu.

**KATEGÓRIA II**

Používanie a skladovanie v chránenej oblasti, do ktorej je prístup kontrolovaný, t. j. v oblasti pod stálym dozorom stráží alebo elektronických zariadení, obklopenej fyzikálnou bariérou s obmedzeným počtom vstupov pod príslušnou kontrolou alebo v ľubovoľnej oblasti s ekvivalentnou úrovňou fyzickej ochrany.

Preprava za špeciálnych opatrení vrátane predchádzajúceho dohovoru medzi odosielateľom, príjemcom a prepravcom a predchádzajúcej dohody medzi štátmi v prípade medzinárodnej prepravy, špecifikujúcej čas, miesto a spôsob odovzdania zodpovednosti za prepravu.

**KATEGÓRIA I**

Materiály v tejto kategórii musia chrániť vysokospôľahlivé systémy proti neoprávnenému použitiu takýmto spôsobom:

Používanie a preprava vo vysoko chránenej oblasti, t. j. chránenej oblasti definovanej pre kategóriu II, do ktorej je navyše prístup obmedzený na osoby, ktorých dôveryhodnosť bola preverená, a pod dozorom stráží, ktoré sú v tesnom spojení s príslušnými zásahovými jednotkami. Cieľom špecifických opatrení je detekcia a prevencia akéhokoľvek útoku, nepovoleného vstupu alebo nepovoleného odobratia materiálu.

Preprava uskutočňovaná za špeciálnych opatrení definovaných pre prepravu materiálov kategórie II a III a okrem toho za trvalého dozoru eskorty a za podmienok, ktoré zaisťujú tesné spojenie s príslušnými zásahovými jednotkami.

**KATEGORIZÁCIA JADROVÝCH MATERIÁLOV**

Materiál	Forma	Kategória I	Kategória II	Kategória III
1. Plutóniuma)	neožiarené <b>)</b>	2 kg a viac	menej ako 2 kg,	menej ako 500 g <b>)</b>
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	ale viac ako 500 g	&nbsp;
2. Urán-235	neožiarený <b>)</b>	&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;
&nbsp;	- urán obohatený na 20 % 235 U a viac	5 kg a viac	menej ako 5 kg,	1 kg a menej <b>)</b>
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	ale viac ako 1 kg	&nbsp;
&nbsp;	- urán obohatený na 10 % 235 U a viac,	—	10 kg a viac	menej ako 10 kg <b>)</b>
&nbsp;	ale menej ako 20 %	&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;
&nbsp;	- urán obohatený viac ako prírodný,	—	—	10 kg a viac
&nbsp;	ale menej ako 10 % 235 U <b>)</b>	&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;
3. Urán-233	neožiarený <b>)</b>	2 kg a viac	menej ako 2 kg,	500 g a menej <b>)</b>
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	ale viac ako 500 g	&nbsp;
4. Ožiarené	&nbsp;	&nbsp;	ochudobnený alebo	&nbsp;
palivo	&nbsp;	&nbsp;	prírodný urán,	&nbsp;
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	tórium alebo nízko	&nbsp;
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	obohatené palivo	&nbsp;
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	(menej ako 10 %	&nbsp;
&nbsp;	&nbsp;	&nbsp;	štíepneho izotopu <b>)</b>	&nbsp;

@NOUIND-FR-4-0 = Vysvetlivky:

- a) Všetko plutónium okrem plutónia s izotopickou koncentráciou presahujúcou 80 % plutónia-238.
- b) Materiál neožiarený v reaktore alebo materiál ožiarený v reaktore, ale s radiačnou úrovňou rovnou 100 rad/h alebo nižšou pri vzdialenosti jeden meter bez tienenia.
- c) Množstvá menšie ako rádiologicky významné by mali byť vyňaté.
- d) Prírodný urán, ochudobnený urán a tórium a urán obohatený na menej ako 10 % nespádajúci do kategórie III by mal byť chránený v súlade s praxou správneho hospodárenia.
- e) Ostatné palivo zaradené do kategórie I alebo II na základe pôvodného obsahu štíepneho materiálu pred ožiareníím môže byť zaradené o jednu kategóriu nižšie v prípade, že úroveň radiácie paliva presahuje 100 rad/h pri vzdialenosti jeden meter bez tienenia.

